

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การออกแบบการวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลักและเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกประกอบการเสนอผล
2. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การออกแบบประเภทการวิจัย

ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจและใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus group interview) เพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกประกอบ

2. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครช่วงเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม พ.ศ. 2559 จำนวน 400 ตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus group interview) ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครช่วงเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม พ.ศ. 2559 จำนวน 6 คน

2.1 ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงสำรวจ

เนื่องจากไม่สามารถทราบจำนวนที่แน่นอนของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ผู้วิจัยจึงได้ใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของประชากรโดยคำนวณจากสูตร Yamane (ธารินทร์ ศิลป์จารุ, 2548, น. 48) ดังนี้

$$n = \frac{P(1-P)(Z^2)}{e^2}$$

โดยกำหนดให้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

P = ค่าเปอร์เซ็นต์ที่ต้องการจะสุ่มจากประชากรทั้งหมดมีค่าเท่ากับ 0.5

e = ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างมีค่า 0.5

Z = ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% Z มีค่าเท่ากับ 1.96

$$\begin{aligned} n &= \frac{(0.5)(1-0.5)(1.96^2)}{(0.05)^2} \\ &= \frac{(0.5)(0.5)(1.96^2)}{(0.05)^2} \\ &= \frac{0.9604}{0.0025} \end{aligned}$$

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง = 384.16 โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน

2.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงปริมาณ สุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่างจากกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวจีน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน กล่าวคือ สุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยวิธีจับสลาก โดยเลือกบริษัททัวร์จีนซึ่งดำเนินกิจการมาไม่น้อยกว่า 10 ปี มา 4 บริษัท จากจำนวน 20 บริษัท จากทำเนียบบริษัททัวร์จีน ของสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว และเก็บข้อมูลโดยการขอความร่วมมือจากบริษัททัวร์ดังกล่าว โดยให้มัคคุเทศก์แจกแบบสอบถามให้นักท่องเที่ยวชาวจีนโดยมีสัดส่วนแต่ละบริษัทเท่า ๆ กันบริษัทละ 100 ตัวอย่าง

การสัมภาษณ์กลุ่มใช้วิธีการประสานงานและขอความอนุเคราะห์จากมัคคุเทศก์จาก บริษัททัวร์ 3 บริษัท เพื่อขออาสาสมัครนักท่องเที่ยวชาวจีน จำนวน 6 คน บริษัทละ 2 คน โดยคัดกันในปัจจัยด้านลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรส และทำการเก็บข้อมูล ณ ห้องอาหารจีนที่ผู้ให้ข้อมูลหลักเข้าพัก

2.3 ระยะเวลาที่ศึกษา

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในช่วงเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม พ.ศ. 2559

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือการวิจัยเชิงสำรวจ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส ค่าบริการที่จ่ายให้กับบริษัทนำเข้า

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการค้นคว้าข้อมูลข่าวสารวัฒนธรรมไทยจากประเภทของสื่อและเนื้อหาของสื่อของนักท่องเที่ยวชาวจีน แบ่งเป็น

2.1 ความต้องการประเภทของสื่อข่าวสารวัฒนธรรมไทย

2.2 ความต้องการเนื้อหาสื่อข่าวสารวัฒนธรรมไทย

เป็นคำถามปลายเปิด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังต่อไปนี้

3 หมายถึง ต้องการมาก

2 หมายถึง ต้องการปานกลาง

1 หมายถึง ต้องการน้อย

จากระดับคะแนน 3 ระดับข้างต้น จะนำมาจัดช่วงตามระดับค่าเฉลี่ยเพื่อให้ความหมายเป็น 3 ช่วงดังต่อไปนี้

ค่าระหว่าง 2.34-3.00 คะแนน หมายถึง ต้องการมาก

ค่าระหว่าง 1.67-2.33 คะแนน หมายถึง ต้องการปานกลาง

ค่าระหว่าง 1-1.66 คะแนน หมายถึง ต้องการน้อย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อข่าวสารวัฒนธรรมไทยของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด (close-ended) เป็นการให้คะแนนระดับของการเคยได้รับข่าวสารจากสื่อประเภทต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่มีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประเภทต่าง ๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ซึ่งแบ่งเป็น 6 ระดับ ดังนี้

เคยได้รับมากที่สุด 5 คะแนน

เคยได้รับมาก 4 คะแนน

เคยได้รับปานกลาง 3 คะแนน

เคยได้รับน้อย 2 คะแนน

เคยได้รับน้อยที่สุด 1 คะแนน

ไม่เคยได้รับ 0 คะแนน

จากระดับคะแนน 6 ระดับข้างต้น จะนำมาจัดช่วงตามระดับค่าเฉลี่ยเพื่อให้ความหมายเป็น 5 ช่วงดังต่อไปนี้

ค่าระหว่าง 4.4-5.0 คะแนน หมายถึง เคยได้รับมากที่สุด
 ค่าระหว่าง 3.3-4.3 คะแนน หมายถึง เคยได้รับมาก
 ค่าระหว่าง 2.2-3.2 คะแนน หมายถึง เคยได้รับปานกลาง
 ค่าระหว่าง 1.1-2.1 คะแนน หมายถึง เคยได้รับน้อย
 ค่าระหว่าง 0-1.0 คะแนน หมายถึง เคยได้รับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่มีต่อเนื้อหาข่าวสารด้านวัฒนธรรมไทย การรับรู้เกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและมารยาทต่อบุคคลและสถาบัน การรับรู้เกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและมารยาทในสถานที่สำคัญทางศาสนาและความเชื่อ การรับรู้เกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและมารยาทในสถานที่สาธารณะ การรับรู้เกี่ยวกับมารยาทในการมีส่วนร่วมในประเพณีไทย เป็นคำถามแบบตัวเลือกโดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังต่อไปนี้

1 หมายถึง รู้จัก/รับรู้

0 หมายถึง ไม่รู้จัก/ไม่รับรู้

โดยมีข้อคำถามของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยเป็นประเภทใหญ่ ๆ 4 ประเภท มีข้อคำถามรวม 25 ข้อ ดังนี้

1. การรับรู้เกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและมารยาทต่อสถาบันและบุคคลอันเป็นที่เคารพของคนไทย จำนวน 4 ข้อ
2. การรับรู้เกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและมารยาทในสถานที่สำคัญทางศาสนาและความเชื่อ จำนวน 3 ข้อ
3. การรับรู้เกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและมารยาทในสถานที่สาธารณะ จำนวน 13 ข้อ
4. การรับรู้เกี่ยวกับมารยาทในการมีส่วนร่วมและเข้าชมในเทศกาลตามประเพณีไทยที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยวชาวจีน จำนวน 5 ข้อ

จากระดับคะแนนเต็ม 25 ข้อ ข้างต้น จะนำมาจัดช่วงตามระดับค่าเฉลี่ยเพื่อให้ความหมายเป็น 3 ช่วงดังต่อไปนี้

ค่าคะแนน 16.8-25 หมายถึงรับรู้มาก

ค่าคะแนน 8.4-16.7 หมายถึงรับรู้ปานกลาง

ค่าคะแนน 0-8.3 หมายถึงรับรู้น้อย

3.2 การสัมภาษณ์กลุ่ม

ผู้วิจัยออกแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือสำหรับการสัมภาษณ์กลุ่ม ใช้เวลาการสัมภาษณ์ประมาณ 40 นาที โดยมีโครงสร้างคำถามดังนี้

3.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกวิจัยแต่ละคนที่เข้าร่วมสัมภาษณ์กลุ่ม ได้แก่ ชื่อนามสกุล ตำแหน่งหน้าที่การงาน ฯลฯ โดยให้แต่ละคนแนะนำตัวเอง

3.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ได้แก่ จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ระยะเวลาในการเดินทาง ราคาทัวร์ และประเภททัวร์ที่สนใจ

3.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย หากผู้ตอบระบุหลายเรื่องขอให้ระบุสิ่งที่สำคัญที่สุดของแต่ละคน

3.2.4 การหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยก่อนเดินทางเข้าประเทศไทย และประเภทของสื่อที่สนใจค้นหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย

3.2.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและมารยาทต่อสถาบันและบุคคลอันเป็นที่เคารพของคนไทย เช่น ยกตัวอย่างประเด็นที่สำคัญ ๆ ที่เป็นปัญหา มีข้อปฏิบัติใดที่ทำให้โอึดอัดหรือไม่เห็นด้วยพร้อมอธิบายสาเหตุ

3.2.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและมารยาทในสถานที่สำคัญทางศาสนาและความเชื่อ เช่น ยกตัวอย่างประเด็นสำคัญ ๆ ที่เป็นปัญหาและมีข้อปฏิบัติใดที่ทำให้โอึดอัดหรือไม่เห็นด้วยพร้อมทั้งบอกเหตุผล

3.2.7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและมารยาทในสถานที่สาธารณะ เช่น ยกตัวอย่างประเด็นสำคัญ ๆ ที่เป็นปัญหาและมีข้อปฏิบัติใดที่ทำให้โอึดอัดหรือไม่เห็นด้วยพร้อมทั้งอธิบายสาเหตุ

3.2.8 ประสบการณ์ในการเข้าร่วมในเทศกาล และประเพณีที่สำคัญในประเทศไทย และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับมารยาทในการมีส่วนร่วมและเข้าชมพิธีต่าง ๆ เช่น ยกตัวอย่างประเด็นสำคัญ ๆ ที่เป็นปัญหาและมีข้อปฏิบัติใดที่ทำให้โอึดอัดหรือไม่เห็นด้วยพร้อมทั้งบอกเหตุผล

3.2.9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบเนื้อหาข้อมูลข่าวสาร และประเภทของสื่อที่ต้องการให้นำเสนอ พร้อมยกตัวอย่าง หากประเทศไทยจะจัดทำเอกสารเพื่อความสะดวกในการค้นหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในประเทศไทย

3.3 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ทั้งประเภท แบบสอบถาม และ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างมีขั้นตอนตามลำดับดังนี้

3.3.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

3.3.2 เก็บรวบรวมเนื้อหาสาระต่าง ๆ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.3 ร่างแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบแต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1

3.3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) โดยผู้วิจัยทำการเก็บแบบสอบถาม ประชากรที่ใช้ในการเก็บแบบสอบถามคือ นักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย จำนวน 30 คน เพื่อนำผลที่ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 4 โดยกำหนดเกณฑ์ที่ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.5 โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ค่าแอลฟาที่ได้จะแสดงถึงระดับของความคงที่ของแบบสอบถาม โดยมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 มาก แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 0.8006 สำหรับตอนที่ 3 นั้น ผู้วิจัยคำนวณค่าความเชื่อมั่นโดยคำนวณค่าของ KR-20 ได้เท่ากับ 0.7659 และค่าของ KR-21 ได้เท่ากับ 0.7531 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูงเช่นกัน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก

1. นักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย จำนวน 400 คน ซึ่งมาจากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมด้วย (สูตร Yamane) โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนจากนักท่องเที่ยวชาวจีนที่มาท่องเที่ยวเกี่ยวกับบริษัททัวร์ซึ่งดำเนินการมาไม่น้อยกว่า 10 ปี 4 บริษัท บริษัทละ 100 ตัวอย่างในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ทำการเก็บข้อมูลในช่วงระหว่างเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม พ.ศ. 2559

2. สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่ม เก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย จำนวน 6 คน โดยขออาสาสมัครจากนักท่องเที่ยวชาวจีนละกันในปัจจุบันด้านลักษณะทางประชากรได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ ในช่วงระหว่างเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม พ.ศ. 2559

5. การจัดกระทำ และ การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การใช้สถิติ

5.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

5.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความต้องการเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและความต้องการให้มีการนำเสนอจากสื่อประเภทต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวชาวจีน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean: μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

5.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับประเภทของสื่อเนื้อหาข่าวสารวัฒนธรรมไทย ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean: μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

5.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมระดับการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวจีน ที่มีต่อเนื้อหาข่าวสารวัฒนธรรมไทย ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean: μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

5.1.5 ใช้สถิติ t-test และ F-test (One-way Anova) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรกับความต้องการ การเปิดรับและการรับรู้เนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยของนักท่องเที่ยวชาวจีน กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ในการทดสอบสมมติฐาน

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ผู้วิจัยเก็บข้อมูล รวบรวมข้อมูล นำมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในบทต่อไป